

ELŐTERJESZTÉS

Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

2023. szeptember 6. napján tartandó soros, nyílt ülésére

Tájékoztató a védőnői szolgáltatás helyzetéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontja alapján **az egészségügyi alapellátás**, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások **biztosítása**, a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó **helyi önkormányzati feladat**.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése alapján, a **települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:**

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a **védőnői ellátásról**, és
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A védőnői körzetek Csanádpalota város és Kövegy község közigazgatási területére terjednek ki, Csanádpalota székhellyel. Csanádpalota város Kövegy községgel együtt két védőnői körzetet alkot. A védőnői körzetek felosztását Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az egészségügyi alapellátások körzeteinek meghatározásáról szóló 1/2022. (II.03.) önkormányzati rendeletének 2. melléklete tartalmazza.

Csanádpalota Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2022. december 7-ei ülésén fogadta el a 2023. évi Munkatervét. Az elfogadott munkaterv szerint a szeptemberi ülés napirendjén szerepel a védőnői szolgáltatás helyzetéről szóló tájékoztató.

Kardos Márta védőnő a településeken végzett munkájukról szóló beszámolót elkészítette, melyet megküldött az Önkormányzat részére. A tájékoztató az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót tárgyalja meg és hozza meg döntését.

.../2023. (09.06.) Képviselő-testületi határozat
Tárgy: Tájékoztató a védőnői szolgáltatás helyzetéről

HATÁROZATI JAVASLAT

- 1.) Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) megtárgyalta a védőnői szolgáltatás helyzetéről készült tájékoztatót és azt az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.
- 2.) A Képviselő-testület megköszöni Kardos Márta és Tóthné Halász Klára védőnőknek a településeken végzett munkájukat.

Felelős: Perneki László polgármester
Határidő: értelem szerint

A határozatról értesítést kap:

- Perneki László polgármester
- Csanádpalotai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
- Kardos Márta védőnő
- Irattár

Csanádpalota, 2023. augusztus 31.

Perneki László
polgármester

Előterjesztést készítette:	Besenyi Ildikó jegyző
látta:	-
Tárgyalta:	Szociális, Oktatási és Kulturális Bizottság Pénzügyi, Gazdasági, Városfejlesztési és Ügyrendi Bizottság
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet	1 db beszámoló

Védőnői Szolgálat Csanádpalota
6913 Csanádpalota, Kossuth ltp. 1.
Telefon: 06-30 5785181
E-mail: kardos.marta@szte.hu

János

Érk. időpontja:	2023 AUG. 29
Érk. sorszáma:	4894/2023
Érkeztető:	<i>[Signature]</i>

CSANÁDPALOTAI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL 6913 CSANÁDPALOTA, KELEMEN LÁSZLÓ TÉR 10.		
Iktatás:	2023 AUG. 30	év hó nap
Iktatószám:	CSP/2465-2/2023	
Előszám:	Utószám:	Előadó: Besenyi J.

Tárgy: Beszámoló a védőnői ellátás helyzetéről

Csanádpalota Város Önkormányzat
Polgármesterének -Perneki László Úrnak
Jegyzőjének – Besenyi Ildikónak
és Képviselő-testületének
6913 Csanádpalota, Kelemen László tér 10.

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Jegyző Nő!
Tisztelt Képviselő Testület!

A védőnői szakfeladatokat két körzetben jelenleg Kardos Márta védőnő látja el.

Az I-es körzet védőnője Kardos Márta, II-es körzet védőnője Tóthné Halász Klára volt, aki 2023. 01. hónaptól keredvezményes nyugdíjba vonult. A II. sz. védőnői körzet 2022. 05. 26. és 2022. 08. 03. között, majd 2022. 10. 26-tól helyettesítéssel ellátott, mert Tóthné Halász Klára szabadsága, ill. felmentési idejét töltötte.

2023. január 01-től munkáltató változás történt, mely idő alatt Nagyér Térségi Szociális Intézmény a II. számú védőnői körzetre kiírt 6 órás üres álláshelyre, 2023. 06. hónaptól, Kis Olívia jelenleg GYED-en lévő védőnőt vette fel.

2023. 07. 01. hónaptól ismét munkáltató váltás volt, jelenleg a SZTE- Szent- Györgyi Albert Klinikai Központhoz tartozunk.

Képzetségünk az előírtaknak megfelelő, Egészségügyi Főiskolai Kar Védőnői Szakán szerzett diploma. Területi védőnőként dolgozunk, nővédelmi, várandós, csecsemő és kisgyermek, gondozást végezzük, s emellett a nevelési, oktatási intézményekben iskola egészségügyi feladatokat látunk el.

2017. január 1-től az egészségügyről szóló 1997. CLIV. törvény értelmében a védőnői ellátás nem utasítható vissza.

A gondozási munkát:

- a családok otthonában, védőnői látogatások során,
- a Védőnői Szolgálat tanácsadó helyiségeiben, tanácsadások keretében végezzük.

Munkáltatóink voltak a Csanádpalotai Szociális Intézmény és Gyermejköléti Szolgálat, Nagyér Térségi Szociális Intézmény.

Jelenleg a SZTE- Szent- Györgyi Albert Klinikai Központhoz tartozunk.

Szolgáltató a SZTE SZAKK Ápolásvezetési és Szakdolgozói Igazgatóság- Mikus Andrea vármegyei szolgálatvezető védőnő.

Szakmai irányító szerv: Csongrád Megyei Kormányhivatal-Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal

Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztály 6800 Hódmezővásárhely, Ady E. út 14.

Rendszeres ellenőrzésünket a kistérségi vezető védőnő, és a járványügyi felügyelet munkatársai végzik.

Közvetlen szakmai vezető: Makay Anikó járási vezető védőnő.

Megalakult a védőnői mentor hálózat, mely az Országos Kórházi Főigazgatóság irányítása alá tartozik.

A körzetünk Csanádi Erika Járási kollegiális védőnő mentorhoz tartozik.

A védőnői ellátás főbb területei:

o Serdülő- nő- és anyavédelem:

Azokat a várandósokat, akik még nem rendelkeznek szakorvosi lelettel a várandósságukról (de tudunk róla) nővédelmi gondozásban részesítjük. Nők védelmében nagy szerepet vállalunk a Mammográfiai szűrések szervezésében, ami az emlődagatok korai felismerésére szolgál. A szűrés a 45 év feletti nőket érinti, a makói kórház végzi.

//Fiatalok mentálhigiénés programja, családtervezés, fogamzásgátlás,

felkészítés a fogamzás optimális körülményeire, meddő házaspárok szakemberhez irányítása//

- Várandós anyák gondozása (Gondozási terv szerint)

A várandós gondozás célja az állapotos nő egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének és egészségesen születésének elősegítése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve megfelelő időben történő felismerése, valamint a szülésre, a szoptatásra és a csecsemőgondozásra való felkészítés. A várandósok gondozását a 26/2014.(IV.8.) EMMI rendelet alapján végezzük

- Gyermekágyas és szoptató anyák gondozása (Gondozási terv szerint)

A hazaadást követő 24-48 órán belül történik meg az első védőnői látogatás. A gyermekágyas anyákat szülés után 6 hétig hetente illetve szükség szerint látogatjuk. Segítjük őket az újszülött ellátásában, az anyatejes táplálásban, őket érintő szociális juttatások ügyintézésében szükség esetén a nyomtatványok kitöltésében. Legjobb tudásunk szerint segítjük az édesanyákat az őket érdeklő „problémákban”.

- Onkológiai szűrőprogramba való bekapcsolódás / méhnyakszűrés szervezése, propagálása, a közeljövőben végzése/
- Újszülöttek, csecsemők és kisgyermek gondozása (0-3 éves korig, gondozási terv szerint)
- 3-6 éves korú gyermekek védőnői gondozása (óvodában ill. az otthonukban gondozási terv szerint)

Célunk ezen korosztályok egészségének megőrzése, testi- lelki fejlődésének nyomon követése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve a problémák időben történő felismerése, a családi kötődés kialakításának segítése szükség esetén más szakemberek bevonása a problémák megfelelő kezelése érdekében.

A gyermekek védőoltását megszervezzük, dokumentáljuk és jelentjük az illetékes ÁNTSZ felé havonta. Oltást megtagadó szülők a körzetben nem voltak. A szülők által kért egyéb nem kötelező védőoltásokról (pl.: kullancs, agyhártyagyulladás, influenza, rota vírus stb.) tájékoztatást adunk, megszervezzük ezeket az oltásokat is. Az oltások beadása csecsemő tanácsadás keretein belül történik.

o Tanköteles korú gyermekek gondozása (Iskolában, tanácsadóban ill. az otthonukban)

Az iskolás- korúak ellátását a körzeti védőnők végzik/nincs főállású iskolavédőnő/ Az iskola egészségügyi tevékenységünk közegészségügyi, járványügyi, egészségügyi tevékenységet, kötelezőszűrő-vizsgálatok elvégzését jelenti. Az általános iskolában minden második évfolyamnál végzünk ilyen jellegű szűréseket. Az iskolában végzendő feladatokat a 26/1997. (IX.3.) NM rendeletben foglaltak szerint csináljuk. Az itt elvégzett feladatokról (testnevelési besorolás, éves jelentés a szűrővizsgálatokról) szintén jelentési kötelezettségünk van minden évben.

Iskolaorvos: Dr. Pásztor Kornél háziorvos Egészségnevelést, tisztasági szűrést évente több alkalommal végzünk az iskolások körében.

Az óvodában szűrővizsgálatok nincsenek mivel ezeket felváltották a 0-6 éves korban végzendő kötelező szűrővizsgálatok. Óvodában is történik tisztasági vizsgálat

o Krónikus beteg vagy sérült és iskolába nem járó gyermek. otthoni gondozása

o Egészségnevelési munka

A védőnői ellátás elsősorban egészségügyi szolgáltatás, de szerves részét képezi a szociális jellegű munka is. A családgondozási munka során egyre gyakrabban észlelhető a családok pszichés és szociális egyensúlyának megbomlása, melynek oka legtöbbször valamelyik szülő munkanélkülivé válása, tartós betegsége esetleg rokkantsága, halála, vagy a házastársak válása. Ezekkel való foglalkozás magas fokú empátiát, segítőkészséget és rengeteg időt igényel, a védőnői munka egyre nagyobb részét teszi ki.

Családlátogatás történik a védőnői ellátás területén állandó lakcímmel rendelkező személyek, és az ott életvitelszerűen tartózkodók otthonában. Az idei években a kialakult járványügyi helyzet miatt a családlátogatások száma jóval kevesebb volt az előző évekhez képest, de az internet világa és online felületek, a telekommunikációval ezeket jól meg tudtuk oldani.

A védőnő által kötelezően felajánlott családlátogatások gyakoriságát a 49/2004 ESZCSM rendelet szabályozza. Ez a szám eltér a valós látogatások számával, mivel figyelembe vesszük az egyén, ill. a család szükségleteit.

Rendelet írja elő önálló védőnői szűrővizsgálatok elvégzését a törvényes képviselő jelenlétében. 2017. szeptemberétől, ezen vizsgálatok száma 12 -re, szükség esetén 16 alkalomra növekedett.

Az adminisztrációs munka jelentősen megnövekedett. Jelentési kötelezettségek megsokszorozódtak. Az új védőnői szűrési módszer bevezetésével és a védőnők gyermekvédelmi feladatainak megváltozásával mind a szűrési, mind az adminisztrációs feladatok jelentősen megnövekedtek: 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15 (kiegészítő), 18, 24 hónapos, 2 és fél (kiegészítő), 3, 4, 5, 6, 7 éves életkorokban szülői kérdőívek, védőnői státuszvizsgálatok kerültek bevezetésre. Sok időt vesz igénybe a 6-8 oldalas rizikó

kérdőívek kitöltése a szülőkkel a várandóság alatt, a gyermek születését követően és a családban történt változások esetén.

A munkánk során érzékeljük, hogy a heti 2 óra csecsemő védőnői tanácsadási idő, nem elegendő ezeknek a feladatoknak az elvégzésére.

A tanácsadásokon való megjelenés dokumentálása a védőnői törzslapban, a gondozott saját kiskönyvében és tanácsadási forgalmi füzetbe kerül, valamint számszerűen szerepel a havi és éves védőnői jelentésben is.

Adatszolgáltatási kötelezettségek: a védőnői munka szerves része a pontos adminisztráció, mely jelenleg papír alapon történik a körzetekben. A jelentések, levelezések zöme elektronikus úton történik. Munkánk során számos adminisztrációs és jelentési kötelezettségnek kell eleget tenni.

- Területi munkáról havonta jelentés – jelenlegi szakmai iránymutatás szerint minden hónap 5.-ig kell elkészíteni - Iskola- egészségügyi munkáról évente egyszer
- Védőoltásokkal kapcsolatos jelentéseket havonta jelenteni, oltóanyag igénylés készítése, elmaradt oltások jelentése, oltóanyag elhozatala (házi orvos feladata)
- Gyermekjóléti szolgálat felé évente tájékoztató a védőnő gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatairól, szolgálat munkatársával való együttműködésről
- Egyéb statisztikai adatok folyamatos készítése az illetékes szervek felé

Az orvosi, védőnői szűrővizsgálatok az eddigi megszokott rendben történtek, történnek, 2., 4., 6., és 8. osztályosoknál a védőnői tanácsadóban, ahol a legtöbb iskola egészségügyi tevékenységet végezzük. A tisztasági vizsgálatok, a kiselőadások az osztálytermekben, tanácsadóban történnek.

Az általános iskolás korosztály közösségi kampányoltásait ebben az évben is 6. és 7. osztályban végezzük a tanév során két-két alkalommal. Választható védőoltás ebben az évben is a 7. osztályos lányoknak és fiúknak ingyenesen a HPV elleni Gardasil 9 oltás, két részletben, 6 hónap különbséggel.

Az iskola egészségügyi munka minden évben, az iskola és az óvoda vezetésével a tanév elején egyeztetett munkaterv alapján történik.

Az óvodában 2009. év szeptemberétől nincs évente kötelező orvosi, védőnői szűrővizsgálat, a védőnők szükség szerint látogatják az óvodát, az általános iskolában előírt rend szerint elvégzik a tisztasági vizsgálatokat, és igény szerint segítik az óvodai egészségnevelést.

Szakmai munkánkat szülész-nőgyógyász szakorvos 2020. április hónaptól már nem segíti MSZSZ keretében. (Mozgó Szakorvosi Szolgálat)

Kihelyezett ortopédiai szakrendelés történt két havonta a Védőnői Tanácsadóban, szervezésében, lebonyolításában segítetttem.

A Tanácsadó helyiségben, egész évben folyamatosan karitatív ruha és játékgyűjtés és osztás történik a gondozottak körében.

2022. májustól elindult a Babusgató Csanádpalotán, Tariné Tóth Hajnalka vezetésével. A foglalkozásokon a magyar népdalokból merítve csendültek fel simogatók, hintáztatók, zsuppoltatók, lovackázók és ölbéli ringatók, melyeket citerával és más ritmuskeltő hangszerekkel kísért.

A foglalkozás kb.40 perces, 0-3 éves korosztálynak szól.

2023. évben sajnos a foglalkozás szervezése nem sikerült, de igény esetén az Csanádpalota Önkormányzat támogatásával ismét megvalósulhat.

Munka kapcsolatunk jól működik mindkét háziorvossal, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, az óvoda-és iskolavezetéssel, gyermekvédelmi felelősökkel.

Együttműködések.

A családok egészségének megőrzése érdekében hatékony az együttműködés:

- Házi orvosokkal (napi szintű), gyermekorvossal, nőgyógyással, Gyógyszerész Asszonnyal, szakorvosokkal

- Család és Gyermejjóléti szolgálat, Makó ENI Család és Gyermejjóléti Központ, Gyámhivatal munkatársaival

- Nevelési tanácsadó munkatársaival, Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival

- Oktatási intézményekkel

- Önkormányzattal

Szakmai továbbképzésekre nem igazán jutunk el az utóbbi időben, viszont teljesítenünk kell az Egészségügyi Szakdolgozói Kamara által előírt feltételeket, az 5 évente szükséges szakmai regisztráció megújításához.

A működéshez, a munkánk megfelelő szintű ellátásához pályázatok kapcsán a hiányzó eszközök beszerzésre kerültek.

Az Orvosi Rendelő és Védőnői Tanácsadó épülete, nyílászárói, szociális helyiségek egyre rosszabb állapotban vannak.

Összegzés: Munkánk során tapasztaljuk, hogy a családok egyre több szociális problémával, anyagi nehézséggel küzdenek, ami a gondozási munkát is megnehezíti. Korábban a járványügyi helyzet kialakulása miatt bevezetett egészségügyi szabályok a hátrányos helyzetű családokra nagy terhet róttak, mely miatt több alkalommal értek atrocitások a szülők, nagyszülők részéről. Nehézséget okoz egy korszerűbb tápszer, babaápolási termék megvásárlása, házi orvos által felírt gyógyszerek kiváltása is. Sok családban gondot okoz a gyermek megfelelő ellátása, egyes szülők többszöri felszólítás után hozzák csak a gyermeküket védőoltásra, tanácsadásra, házi orvosi kontrollvizsgálatra. Fenti okok miatt évről évre jelzéssel kell élnünk a Gyermejjóléti Szolgálat felé.

Gondozott létszámok a következők a 2019. 08., 2021. 11., 2022. 08. és 2023. 08. havi adatok szerint:

Csanádpalota I. sz. védőnői körzet	2019. 08. hó	2021. 11. hó	2022. 08. hó	2023. 08. hó
csecsemő (0-11 hó)	8	11	7	15
kisgyermek (12-35 hó)	25	37	32	25
nagygyermek (3-6 év)	40	56	56	59
7- 18 éves iskolába nem járó	8	-	-	5
várandós	9	5	11	3
összesen:	90	109	106	107
gondozott családok száma	67	73	77	73

Csanádpalota II. sz. védőnői körzet	2019. 08. hó	2021. 11. hó	2022. 08. hó	2023. 08. hó
csecsemő (0-11 hó)	9	14	12	10
kisgyermek (12-35 hó)	19	30	32	30
nagygyermek (3-6 év)	38	36	36	52
7- 18 éves iskolába nem járó	10	-	-	5
várandós	10	8	6	8
összesen:	86	88	86	105
gondozott családok száma	83	83	85	72

A gondozott létszám növekedése megfigyelhető.

A 2019. januártól a védőnői munkaidőnk 4 órára való csökkentésének, valamint 2020. áprilistól a 6 órai munkaidő eredményeképpen, a megnövekedő feladataink elvégzéséhez a munkaidőnk elaprózódása miatt nem tudunk minőségi, teljes értékű munkát produkálni.

A jelen időszakra vonatkozó ellátási helyzet a beszámoló elején leírtak szerint történik. A 6 óras munkaidő az elvégzendő feladat ellátásához kevés, nem valósítható meg.

2023. 01. hónaptól, a 2-es számú körzetre helyettesítési díjazásban részesülök, mely összege a saját 6 óras béremmel együtt sem érte el a 8 óras alapbért. Tudomásom szerint munkáltató részéről indítványozva volt ennek korrigálása, de elutasításra került.

Szeretném megköszönni a munkáltatók segítségét.

Szeretném megköszönni a fenntartó részéről a meghallgatást, ami időnként a részemről felmerült problémák megoldása kapcsán indítványozódott. Sajnálom, hogy érdemben történő változás, esetlegesen egy-egy segítő szándékú megkeresés nem valósult meg.

A feladatokat meghatározó jogszabályok, előírások:

- 33/1992.(XII.23.)NM. rendelet a várandós gondozásról
- 5/1995.(II.8.)NM. rendelet a körzeti védőnői szolgálatról
- 49/2004.(V.21) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról
- 26/1997.(IX.3.)NM. rendelet az iskola egészségügyi ellátásról
- 51/1997.(XII.18.)NM. rendelet a szűrő vizsgálatokról
- A védőnői ellátás minimum standardjai
- Munkaköri leírás
- WHO kódex

Csanádpalota, 2023. augusztus 28.

Tisztelettel:

Kardos Márta
védőnő